

му не відчувалося жодних запахів, можливо тому, що після пандемії Ковіду я втратив нюх. Опівночі наш поїзд рушив у напрямку кордону й зупинився біля вежі, на якій сяяли потужні прожектори. В їхньому світлі сніжинки здавалися великими білими метеликами.

Вранці, в зимовому тумані, з похмурої одноманітності полів, перелісків та занедбаних маленьких станцій з'явився Фастів. Я вийшов з потягу й відчув їдкий запах гару – горілої цегли, розпеченого пластику і обвугленого дерева: будівля вокзалу була знищена, буфетниця Аня перетворилася на тінь; на платформі встановили тимчасово фанерний щит з аркушами паперу, прикріпленими скотчем, де позначені були маршрути поїздів – на Київ, Козятин, Шепетівку, Львів. Ніякого Буенос-Айреса тут не було.

Я повільно, задихаючись й роблячи часті зупинки, попрямував у напрямі Унави. Ледве знайшов те місце, де стояв колись дім тітки Олі – навіть сліду не лишилось. Неподалік, на пригорку, встеленому просмугами снігу, помітив модерну будівлю нової школи з різнобарвними – синіми, жовтими, зеленими – секціями. Була якраз перерва, діти вибігли на майданчик, дехто намагався зліпити сніжки, дівчата верещали, тікаючи від хлопців. Тільки один малюк років восьми – у червоній куртці Columbia, розхристаний, стояв нерухомо, не беручи участі в загальній веремії й щось вигукував.

Я підійшов ближче й прислухався.

– Батько наш Шевченко, – декламував малюк, якого ніхто не слухав.

*Мати Україна,
Підійmemo, браття,
Червону калину!
Наше слово лине*

Грізно і ласкаво, – вигукував хлопець й білі хмаринки пари вилітали з його вуст:

– Слава Україні і героям слава!

Я подумав, що цей школярик готується до новорічного свята.

Кирпате обличчя малого декламатора здалося мені знайомим. Де я бачив цього хлопця? З імлі часу поступово прийшло болоче прозріння: ТАКИМ БУВ Я НА ФОТОГРАФІЯХ 1940 РОКУ, коли тітка Оля від'їжджала до свого чоловіка прикордонника на заставу; тільки ніяких курток Columbia тоді ще не було, я ходив у зшитому мамою пальтеці з чорного драпу (вона купила старе чоловіче пальто на Євбазі й викроїла з нього мою одіж).

Пролунав дзвоник, перерва скінчилася, посипав густий тимчасовий сніг й діти повернулися до школи, де їх чекали вчителі, а вдома – люблячі батьки.

Тільки мене ніхто не чекав – ні в Фастові, ні в Києві, ні в Буенос-Айресі.

Юрій ЩЕРБАК
10-11 грудня 2025

Ілюстрація: Іван Семесюк,
3 днем народження, брат!

РОМАН ЮРІЯ ЩЕРБАКА «МЕРТВА ПАМ'ЯТЬ» НОМІНОВАНО НА ШЕВЧЕНКІВСЬКУ ПРЕМІЮ

